

Disciplin. Nutidens teenagere er mere lovlydige end tidligere. De frygter, at pletter på straffeattesten vil gøre dem til samfundets tabere.

Frygten for fremtiden gør unge til dydsmønstre

Af Ulla Gunge Hansen // ulha@berlingske.dk
 og Flemming Steen Pedersen // step@berlingske.dk

De ryger på efterskolerne, tager kokain i weekenden, går amok i drukrus på skiture, og så begår de en masse kriminalitet. Det arketyperiske billede, som ældre generationer og bekymrede forældre ofte tegner af de unge, er usædvanligt. Og ja, nutidens unge har da europarekord i druk. Men ellers tår de 15-17-årige sig faktisk en del artigere end dem, der var teenagere for bare få år siden. De indtager færre rusmidler, og så holder flere af dem sig på den rigtige side af loven.

Selv er de unge elever i 2.g. på Marie Kruses Skoles Gymnasium i Farum overraskede over at skulle være særligt store dydsmønstre.

»Det er noget andet end det, VKO-regeringen og Dansk Folkeparti sagde, da de sænkede den kriminelle lavalder til 14 år. Vi hører også tit, at vores alkoholvaner er slemme, og at det fremmer kriminalitet,« siger Sebastian Terp på 17 år.

Men så mørkt er billedet langtfra. Faktisk bliver de unge stadig mere lovlydige og begår ikke så hyppigt alvorlig kriminalitet som for blot få år siden. Det afspejles i, at en stor andel af pladserne på de såkaldte sikrede institutioner står tomme. Her anbringes ellers de mere hårdkogte kriminelle unge med eksempelvis voldsdomme. Igenem 00'erne og frem til begyndelsen af 2012 har regionerne oprettet flere pladser, fordi der tidligere har været for få. Men nu konkluderer en rapport fra Danske Regioner, at hovedårsagen til de ubrugte institutionspladser er faldet i ungdomskriminaliteten.

»Overkapaciteten er en god indikator for, at den grovere kriminalitet blandt de unge er faldende. Det er en meget glædelig udvikling, som også er vigtig at få frem, da den nok strider imod opfattelsen hos mange danskere om, at de unges kriminalitet er stigende,« siger

Flemming Stenild (SF), formand for socialudvalget i Danske Regioner.

Hver anden er uskyldsren

Rapporten viser, at den såkaldt borgervendte kriminalitet, som blandt andet dækker vold, hærværk, røveri og sædelighedsforbrydelser, er dalet markant fra ultimo 2008 til ultimo 2011, hvorefter der sker en mindre stigning.

Tidligere undersøgelser har vist, at der generelt siden 2006 – og også sammenlignet med unge årtier tilbage – er stadig flere unge under 18 år, der forbliver lovlydige. Blandt andet har en undersøgelse fra 2011, som jura-professor ved Københavns Universitet Flemming Balvig står bag, vist, at knap halvdelen af de unge aldrig har forbrudt sig mod loven ved at børe knallerten ud, stjæle fra deres forældre eller smårapse i butikker.

Ifølge Maria Bislev, sociolog i Det Kriminalpræventive Råd, har der dog hidtil været en forholdsvis fast andel af de unge, der står bag den hårdere kriminalitet.

»Vi har tidligere set en bevægelse blandt den brede gruppe af unge, som er gået mod stadig større lovlydighed. Men hvis vi ser et fald også blandt de særligt kriminelle unge, vil det være nyt,« siger hun.

Bevidste om fremtiden

I en tid med stor ungdomsledighed og økonomisk krise kunne man måske ellers fristes til at tro, at kriminaliteten blandt de unge ville stige. Men i praksis er altså det modsatte sket, og det skyldes netop krisen, mener de unge på Marie Kruses Skoles Gymnasium. De er bange for at få en skidt start på voksenlivet og ende på bunden af samfundet, hvis de har pletter på straffeattesten.

»Man er bange for at komme ud på et vildspor. Hvis du én gang ligger i randen af samfundet, kan du nemt komme derud igen. Der ligger et forvetningspres på os om, at vi

»Vi er helt klart bange for at få pletter på straffeattesten, for netop når arbejdsløsheden er, som den er i øjeblikket, der vil man jo altid som arbejdsgiver vælge den, der ikke har pletter på straffeattesten, frem for den der har,« siger 17-årige Natasja Andersen (th.), 2.g. på Marie Kruses Skoles Gymnasium i Farum, der er sammen med klassekammeraterne Rebecca Busk, Sebastian Terp og Jonas Ornebjerg Hus. Foto: Søren Bidstrup

skal klare os godt. Vi bliver nødt til at klare os godt,« siger Rebecca Busk på 17.

»Man kan også bare se statsministerens nytårstale. Den handlede om uddannelse, fremtiden og forandringer. Der er det virkelig vigtigt, at der ikke er noget, der står i vejen for én,« supplerer klassekammeraten Natasja Andersen, 17.

Derfor disciplinerer de unge både sig selv og hinanden, fortæller de unge. Alene det at ryge og drikke for meget er ikke i orden. Det værdisæt mærker de tydeligt i deres omgangskreds.

At de unge er meget bevidste om at klare sig godt er en generel strømning, og at det er medvirkende til den dalende kriminalitet, bekræfter Maria Bislev: »De unge er fremtidsdisciplinerede. De ved godt, at de skal gennemføre en uddannelse og have et job, hvis de skal ud og gøre sig gældende i samfundet. Skal man det, nytter det ikke noget at have en plettet straffeattest. Den bevidsthed har de.«

Også i USA, Sverige og Holland sker der i disse år et fald i ungdomskriminaliteten. Der kan derfor være tale om en bredere kulturel forandring i ungdommen, hvor det ikke er

POMEROLUDSALG TIL UHØRTE PRISER

SPAR 160 KR

2007 Château Plincette Pomerol

Perfekt drikkeklar fra lille slot tæt på Nénin og Vieux Certan

89,95 pr. flaske v/12 flasker.

1079,40 pr. kasse med 12 flasker

SPAR 250 KR

2006 Château Haut Maillet Pomerol

BT & VINAVISEN

129,95 pr. flaske v/12 flasker.

1559,40 pr. kasse med 12 flasker

SPAR 490 KR

2005 Château La Cabanne Pomerol

Legendarisk årgang Nabo til berømte slotte som Trotanoy, Lafleur og Pétrus

149,95 pr. flaske v/12 flasker.

1799,40 pr. kasse med 12 flasker

ONLINE OUTLET FOR VINAVISEN

Philipson Wine

www.philipsonwine.com

Priser er kun gældende ved online-køb. Tilbud gælder til og med 11-01-12. Besparelser udregnes i forhold til vinens 1-årl. pris. Forbehold for trykfej.